

Místo ornitologa chytrá krabička. Nové technologie pomáhají s výzkumem ptáků v milovické rezervaci

23.9.2025 - | Česka-krajina

Do výzkumu ptáků v milovické rezervaci velkých kopytníků nasadili vědci lotos poprvé moderní technologie. Namísto pracného a zdoluhavého určování hlasů ptáků uchem ornitologa zaznamenává ptačí zpěv specializovaný přístroj. „Songmeter je dražší alternativa automatického nahrávání hlasů ptactva a jiných živočichů. Oproti levnějším přístrojům má především delší výdrž baterie a větší dosah,“ vysvětluje výhody použité technologie ornitolog Kryštof Korejs z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.

Identifikovat hlasy jednotlivých ptáků ale přístroj neumí. Jednotlivé druhy tak musí určitě vědec a technik. „Nicméně, s postupem umělé inteligence věříme, že lze posílit detekčních schopností některých programů, jež umožňují s jistým procentem chyb automaticky ptačí hlasy detekovat. I takové procesy však nutně musí být doplněny lidským uchem, které provede korekci možných nejistot v procesu detekce jednotlivých druhů, či dokonce upozorní na neurčené ptačí hlasy,“ popisuje Kryštof Korejs budoucí možnosti bioakustického monitoringu.

Zatímco ornitolog by se do milovické rezervace dostal jen několikrát do roka, přístroj zaznamenává hlasy ptáků téměř všechny dny v roce stálým denním nahráváním. „Tím máme šanci zastihnout i druhy, které ornitolog nemůže potkat, protože na místě zrovna není,“ upozorňuje Kryštof Korejs na výhodu přístroje. Vědcům, kterých je pro práci v terénu notorický nedostatek, tak songmeter s nadsázkou umožňuje být na více místech zároveň.

Vysoké množství materiálu, které přístroj zaznamená, se stává určitou nevýhodou v okamžiku, kdy ho musí vědci pozorně analyzovat. „Nakonec se tak i nahrávky získané songmeterem stávají velkým pracovním oříškem,“ zmiňuje Kryštof Korejsa potíže související s obrovskou vytížeností vědců.

Výzkum ptáků s pomocí moderních technologií je další inovací, která se stala součástí milovické rezervace velkých kopytníků. „Snažíme se vždy co nejdříve nasazovat nejmodernější dostupné technologie. Proto přecházíme na bateriovou techniku, elektromobily a vyvíjíme ve spolupráci s dalšími partnery řešení pro ochrany přírody s využitím umělé inteligence a dalších inovativních postupů,“ uvedl Dalibor Dostál, ředitel ochrannářské společnosti Česká krajina, která milovickou rezervaci založila v roce 2015 ve spolupráci s vědci. Věří, že nová technologie by mohla rozšířit seznam dosud známých ptáků, kteří se v rezervaci vyskytují.

V milovické rezervaci se vyskytují například strnad zahradní, včelojed lesní, dudek chocholatý, vlha pestrá, slavík obecný, krutihlav obecný, bramborníček černohlavý, bramborníček hnědý, pěnice vlašská, strnad luční, tuhák obecný, koroptev polní a další druhy ptáků.

Kromě milovické rezervace provádějí jihočeští ornitologové výzkum s pomocí songmeteru také na některých hnědouhelných výsypkách na Sokolovsku ve spolupráci s kolegy z Ústavu půdní biologie Akademie věd ČR. V milovické rezervaci by mělo nahrávání hlasů ptáků pokračovat i příští rok.

Na podporu projektů ochrany přírody může veřejnost přispět prostřednictvím portálu pomahamekrajine.cz.

Ochránářská organizace Česká krajina na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporuje Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny, dále společnosti Nadace PPF, Nadace Kooperativa, Nadace Qminers, Nadace Benetheo, E.ON, JRD, CTP, Nadace O, Nadační fond rodiny Malých, Accace, Nadace Tipsport, ČEPS, Carborundum Electrite, Amanita Design, DARRÉ, Linde, Semix, ProfiG2, Bird & Bird, Hornbach, Printwell, Delta Light Czech, LaNiche, Payton Legal, Projan Service, Bříza & Trubač, advokátní kancelář, Vertue, Beire, Pro živou zahradu, JK Jitka Kudláčková, Nadace ČEZ, Megabooks CZ, Net4Gas, Pivovar Zubr, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Abrasiv, Hotelová škola Poděbrady, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost.

Foto: Pavel Prouza

<https://www.ceska-krajina.cz/5537/misto-ornitologa-chytra-krabicka-nove-technologie-pomahaji-s-vyzkumem-ptaku-v-milovicke-rezervaci>